Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1408/2026.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság az Egri Törvényszék 3.Bf.307/2024/12. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó személyesen eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Egri Törvényszék 3.Bf.307/2024/12. számú végzése, valamint az Egri Járásbíróság 5.B.9/2024/13. számú ítélete ellen. Álláspontja szerint a támadott bírósági határozatok sértik az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1) bekezdését, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdését.

[2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapját képező ügy tényállása szerint az indítványozó a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 221. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés *a)* pontja szerint minősülő magánlaksértés vétsége miatt feljelentést tett volt házastársa (a továbbiakban: vádlott) ellen. A feljelentés szerint a vádlott 2021. április 28-án az indítványozó tudta és beleegyezése nélkül ajtó- és zárcserét hajtott végre a közös tulajdonú lakásukban, majd megtagadta azt, hogy az ingatlanhoz kulcsot adjon az indítványozónak. Az Egri Járási Ügyészség a 2022. szeptember 21-én megszüntette az eljárást, mivel a feljelentett cselekmény nem bűncselekmény. Ezen határozattal szemben az indítványozó panasszal élt, de a […] Megyei Főügyészség azt elutasította. Ezért az indítványozó a vádlottal szemben pótmagánvádlóként lépett fel.

[3] Az Egri Járásbíróság (a továbbiakban: járásbíróság) a 2023. január 26-án kelt 26.B.3/2023/4. számú határozatával a vádlottal szemben a büntetőeljárást megszüntette. Ezen döntéssel szemben az indítványozó fellebbezéssel élt. A fellebbezést elbíráló Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság (a továbbiakban: törvényszék) a járásbíróság végzését hatályon kívül helyezte és azt új eljárás

lefolytatására utasította (iránymutatást adva a bizonyítás tekintetében a járásbíróságnak).

[4] A megismételt eljárásban a járásbíróság tárgyalást tűzött, ahol meghallgatta a vádlottat, illetve az indítványozót, továbbá beszerezte az indítványozó által hivatkozott bizonyítékokat. Ez alapján a járásbíróság megállapította, hogy a magánlaksértés bűncselekményének jogi tárgya a lakás, illetőleg a lakáshoz tartozó egyéb helyiség és a bekerített hely zavartalan használatához fűződő érdek, vagyis az úgynevezett házi jog. A törvényi tényállás nem a tulajdonjogot védi, hanem a használat, a birtoklás ténye részesül büntetőjogi oltalomban, ezért annak vizsgálatakor, hogy a terhelt cselekményével érintett lakás „más" lakásának minősül-e, mindenkor a tényleges helyzetből kell kiindulni. Éppen ezért a magánlaksértés megállapíthatósága szempontjából a tényleges, életvitelszerű lakáshasználatnak van jelentősége. Nem a tulajdonjogi helyzet, hanem a tényleges használat az irányadó. A magánlaksértés bűncselekménye a tényleges, életvitelszerű lakáshasználó sérelmére követhető el. Jelen ügyben az állapítható meg, hogy a vádlott a lakásba (amelynek 50 %-ban a tulajdonosa) jogszerűen költözött be gyermekeivel, tehát a kifogásolt cselekmény elkövetésének időpontjában a vádlott a lakás jogszerű használója volt. A rendelkezésre álló adatok és az indítványozó egyértelmű nyilatkozata szerint is, minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy a kérdéses ingatlanban az indítványozó soha nem lakott, nem is állt szándékában ott lakni, arról, hogy az ingatlanba a vádlott és gyermekei bekötöztek egy szomszéd tájékoztatta és csak ezt követően kereste fel az ingatlant, az abba történő bejutás céljával. A járásbíróság szerint egyértelműen megállapítható, hogy a vádlottnak nemcsak a beköltözése volt jogszerű, hanem érvényes jogcíme is volt a használatra, viszont az indítványozónak azzal, hogy soha nem lakott az ingatlanban ez a lakás a büntetőjog szempontjából, a vádlotti beköltözéssel és használattal már „másnak a lakásának" minősül. Így azon tényre figyelemmel, hogy a házastársi életközösség megszakadt és az indítványozó – a saját nyilatkozata szerint is – soha nem is lakott a kérdéses ingatlanban, a magánlaksértés bűncselekményének megállapítása szempontjából az indítványozót a házi jog nem illeti meg, így a sérelmére a vádlott által a magánlaksértés bűncselekményének elkövetése teljes mértékben kizárt. Az ott nem lakó (jelen esetben az indítványozó) az esetlegesen meglévő jogos érdekét más módon érvényesítheti jogszerűen, mint ahogy azt az indítványozó a polgári eljárásokban – birtokvédelmi eljárást indítva – meg is tette, azonban az nem lehet a jelen büntetőeljárás tárgya. Mindezek alapján a járásbíróság megállapította, hogy a vádlott cselekménye nem bűncselekmény, így őt felmentette.

[5] 1.2. A járásbíróság ítéletével szemben az indítványozó fellebbezéssel élt a törvényszékhez. A törvényszék (a jelen alkotmányjogi panaszban támadott) végzésével az ítéletet helybenhagyta.

[6] A törvényszék mindenekelőtt megállapította, hogy bár a járásbíróság ítéletében több ízben is megsértette a büntető eljárási törvény szabályait, de a feltárt szabálysértések sem külön-külön, sem együttesen nem eredményezték az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. A törvényszék ezen eljárási szabálysértéseket részletesen bemutatta végzésében és indokát adta annak (többek között az alkotmánybírósági gyakorlatra is hivatkozással), hogy ezek miért nem eredményezik az ítélet hatályon kívül helyezését.

[7] Az ügy érdeme tekintetében a törvényszék kiemelte, hogy bár a járásbírósági ítélet által megállapított tényállás valóban ítéletszerkesztési hibákban szenved, de a megállapított tényállás, az annak alapjául szolgáló bizonyítékok értékelése, valamint az azokból levont következtetés az ítélet egészéből kitűnik. A kúriai gyakorlat szerint pedig abban az esetben sem állapítható meg abszolút eljárási szabálysértés, ha a felmentő ítélet kifejezetten nem tartalmaz ugyan külön megállapított tényállást, de a rövidített indokolásból – a vádra történő utalásból, a vád szerinti minősítésből, a vádirati tényállásból, a személyi körülményekre vonatkozóan megállapított tényekből, annak a cselekménynek a minősítéséből, mely alól a vádlottat felmentette – a döntés alapjául szolgáló történeti tényállás megismerhető. Mindezekre tekintettel az indítványozónak a tényállás teljes hiányára, ezáltal megalapozatlanságra alapított hatályon kívül helyezést célzó indítványa nem alapos.

[8] A törvényszék hangsúlyozta továbbá, hogy a járásbíróság az indokolási kötelezettségének eleget tett, amelynek során a felmerült bizonyítékokat értékelési körébe vonta, az irányadó tényállásból pedig okszerűen vont le következtetést a bűncselekmény hiányára. A törvényszék szerint a járásbíróság eleget tett a bizonyítással összefüggő kötelezettségének. A törvényszék is megerősítette, hogy a magánlaksértés megállapíthatósága szempontjából a tényleges, életvitelszerű lakáshasználatnak van jelentősége. A magánlaksértés vétsége a tényleges, életvitelszerű lakáshasználó sérelmére követhető el, mert a „más lakása" fogalma nem pusztán a tulajdonosi helyzethez kötődik, hanem ahhoz, aki az ingatlant ténylegesen birtokolja, használja, és aki jogosult ott tartózkodni. Kétségtelen, hogy a felek vallomásaiban felmerült valamennyi ellentmondás az eljárás során nem volt feloldható, azonban a fellebbezésben hivatkozott videofelvételek, fényképfelvételek, számlák, tanúvallomások fenti ténybeli következtetés cáfolatára nem alkalmasak, ezért a járásbíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a vádindítványban megjelölt cselekmény nem bűncselekmény. A törvényszék azt is kiemelte, hogy az indítványozó fellebbezése bővelkedik olyan, a pótmagánvádas eljáráson kívül eső – számos egyéb, ide nem tartozó eseti döntésre, tankönyvi idézésre történő – hivatkozásokban, amelyek eltérő tényállások mellett születtek, így az azokban írtakra, mint irányadó bírósági gyakorlatra jelen ügyben automatikusan hivatkozni nem lehet annál is inkább, miután azok nem jelen ügyre vonatkozóak. Az indítványozó által a fellebbezésben idézett bírósági döntések pedig alapvetően eltérőek, mindemellett semmiben nem cáfolják azon lényeges tényt, miszerint a tényleges, életvitelszerű

lakáshasználatnak van jelentősége. Az indítványozónak a polgári peres eljárás során meghozott jogerős döntésre történt hivatkozásával kapcsolatban a törvényszék rámutat arra is, hogy a bíróságot abban a kérdésben, hogy a terhelt követett-e el bűncselekményt, nem köti a polgári, a közigazgatási, a szabálysértési, a fegyelmi vagy más eljárásban hozott határozat, illetve az abban megállapított tényállás.

[9] 1.3. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz, kérve a törvényszéki és a járásbírósági határozatok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.

[10] Az indítványozó – az Alkotmánybíróság Főtitkárának hiánypótlási felhívása alapján, és később saját maga által is kiegészített – alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény több rendelkezésére is hivatkozott.

[11] Elsősorban a támadott törvényszéki végzés vonatkozásában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának a sérelmét állította. Álláspontja szerint ugyanis sérült a pártatlan bírósághoz való joga, mivel a törvényszéki végzés meghozatalában tanácselnökként olyan bíró vett részt, aki korábban az első körben meghozott járásbírósági végzést hatályon kívül helyező végzés meghozatalában részt vett. Később megküldött indítvány-kiegészítésében azonban alkotmányjogi panaszának ezen részét visszavonta, tekintettel arra, hogy a büntetőeljárási törvény szabályai szerint a megismételt eljárásban hozott határozat felülbírálatából nem kizárt az a bíró, aki a hatályon kívül helyező határozat meghozatalában részt vett. Ugyanakkor álláspontja szerint ezzel együtt is sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése, az alábbiak szerint.

[12] A járásbíróság a megismételt eljárásban véleménye szerint nem követte a törvényszék hatályon kívül helyező végzésében megfogalmazott iránymutatásokat a bizonyítás vonatkozásában. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét abban is látta, hogy álláspontja szerint a bizonyítékokat a bíróságok nem kiegyensúlyozottan értékelték. Aggályosnak tartja továbbá, hogy a bíróságok nem vették figyelembe a polgári bíróság ítéletét, a releváns bírósági gyakorlatot, valamint a jogirodalmi álláspontokat.

[13] Az indítványozó az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét is állította. A támadott bírósági végzés ugyanis álláspontja szerint olyan jogértelmezési keretet alakít ki, amely a tulajdonhoz kapcsolódó jogosultságok polgári jogi és büntetőjogi megítélését egymással ellentmondásba hozza, és ezáltal bizonytalanságot okoz. A birtokvédelmi eljárásban hozott ítélet (amely a felek között a birtokviszonyokat és a használati jogosultságokat egyértelműen rendezte) figyelmen kívül hagyása véleménye szerint súlyos jogsérelmet okozott számára, hiszen a polgári jogi ítélet célja az volt, hogy ő jogszerűen visszajuthasson a lakás birtokába. Ezzel szemben a jelen ügyben támadott bírósági végzés ezt a joghatást lerontja.

[14] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában (a hiánypótlást követően) az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének a sérelmére is hivatkozott. E szerint a támadott bírósági

határozatok indok nélkül tettek különbséget a szabályozás szempontjából összehasonlítható helyzetben lévők között, mivel a lakásnak mindketten tulajdonosai. Ráadásul azt sem vette figyelembe a bíróság, hogy – álláspontja szerint – a vádlott „tilos önhatalommal" vette birtokba a lakást, amelyet emiatt az indítványozó több éve nem tud használni.

[15] 2. Az Abtv. 56. §-a alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának kérdésében dönt, ennek során mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltételeit. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.

[16] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban járt el, és az indítványozó panaszának vizsgálata alapján azt állapította meg, hogy az alkotmányjogi panasz az alábbi okok miatt nem fogadható be.

[17] 2.1. Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

[18] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 30. §-a valamint az Ügyrend 28. § (1) bekezdése alapján határidőben érkezett.

[19] Jelen ügyben az alkotmányjogi panaszt az alapul szolgáló bírósági eljárásban érintett pótmagánvádló nyújtotta be az ügyet érdemben lezáró bírósági végzéssel szemben, amely tekintetében további jogorvoslatnak nincs helye.

[20] 2.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésére, XV. cikk (1) bekezdésére, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésére hivatkozott.

[21] Ezen rendelkezések tekintetében megállapítható, hogy az indítvány megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott – a határozott kérelemre vonatkozó – törvényi feltételeknek. Az indítvány megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b) bekezdés *a)* pont], az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörben kérve az Alkotmánybíróság eljárását. A panaszos megjelölte továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c)* pont] és az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d)* pont]. Az indítvány benyújtását részletesen indokolta, kifejtve az Alaptörvényben foglalt jogok sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pont]. Az indítványozó kifejezett kérelmet fogalmazott meg a bírói döntés(ek) megsemmisítésére nézve [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f)* pont].

[22] 2.3. Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.

[23] 2.3.1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában hivatkozott az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmére. E körben megállapítható azonban, hogy érvelése szoros összefüggésben áll a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét állító egyik érvelésével is. Az indítványozó azt állította ugyanis, hogy azáltal, hogy az eljáró bíróságok nem vették figyelembe a polgári peres eljárásban hozott bírósági ítéletet, és tulajdonképpen a büntetőeljárásban ezzel ellentétes döntést hoztak, megsértették a tulajdonhoz való jogát és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését is.

[24] A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 7. § (5) bekezdése kimondja, hogy abban a kérdésben, hogy a terhelt követett-e el bűncselekményt, a bíróságot, az ügyészséget és a nyomozó hatóságot nem köti a polgári, a közigazgatási, a szabálysértési, a fegyelmi vagy más eljárásban hozott határozat, illetve az abban megállapított tényállás.

[25] Az ügyben eljáró bíróságok joggal nem vettek tudomást a felek között zajlott polgári eljárásban született döntésekről, és hozták meg a büntetőeljárásban saját döntésüket ezen polgári peres ügyben született ítélet figyelembe vétele nélkül.

[26] Az alkotmányjogi panasz ezen vonatkozásában az Abtv. 29. §-ának egyik (vagylagos) befogadhatósági feltétele sem teljesült.

[27] 2.3.2. Az indítványozó az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének sérelmét is állította. Álláspontja szerint bírósági határozatok indok nélkül tettek különbséget a szabályozás szempontjából összehasonlítható helyzetben lévők között, mivel a lakásnak mindketten tulajdonosai.

[28] E tekintetben az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet, hogy következetes gyakorlata szerint a diszkrimináció fennállásának vizsgálatakor előkérdésként határozható meg, hogy az eltérő szabályozás alá eső személyek homogén csoportba tartoznak-e, vagyis egymással összehasonlítható helyzetben lévő jogalanyok-e. A hátrányos megkülönböztetés ugyanis csak homogén csoporton belül értelmezhető és vizsgálható. Ha az eltérő szabályozás alá eső személyek köre nem képez homogén csoportot, akkor a diszkrimináció vizsgálata sem értelmezhető. (lásd többek között: 3142/2025. (V. 15.) AB határozat, Indokolás [29])

[29] Az indítványozó ugyan azt állította, hogy ő és a vádlott összehasonlítható helyzetben vannak, mivel mindketten tulajdonosai az ingatlannak, e tekintetben azonban fontos kiemelni, hogy – ahogyan azt az eljáró bíróságok is megállapították – a magánlaksértés vétsége esetén a törvényi tényállás nem a tulajdonjogot védi, hanem

a használat, a birtoklás ténye részesül büntetőjogi oltalomban, ezért annak vizsgálatakor, hogy a terhelt cselekményével érintett lakás „más" lakásának minősül-e, mindenkor a tényleges helyzetből kell kiindulni. Jelen ügyben – a büntetőeljárás vonatkozásában – a vádlott és az indítványozó nem voltak összehasonlítható helyzetben, hiszen az egyikük használója volt a lakásnak (amihez tulajdonosként joga volt), a másikuk viszont nem volt használója (és saját elmondása szerint soha nem is volt az, és nem is akart az lenni). A homogén csoport hiányában azonban megállapítható, hogy a diszkrimináció sérelme sem állhat fenn, így az indítványozó ezen érvelése sem teljesíti az Abtv. 29. §-ában foglalt követelményeket.

[30] 2.3.3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszának érvelését elsősorban a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére alapozta. Ennek egyrészét később visszavonta (tekintettel arra, hogy egyértelművé vált számára is, hogy a Be. rendelkezései alapján érvelése nem volt helytálló), továbbra is állította azonban az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét. Elsősorban azt kifogásolta, hogy a járásbíróság a megismételt eljárásban nem követte a törvényszék hatályon kívül helyező végzésében megfogalmazott iránymutatásokat, valamint a bíróságok a bizonyítékokat nem kiegyensúlyozottan értékelték.

[31] A támadott bírói döntések alapjául szolgáló bizonyítékokkal, illetve összességében a lefolytatott bizonyítási eljárással kapcsolatos indítványozói kifogás tekintetében az Alkotmánybíróság állandó gyakorlatára utal, és jelen ügyben is nyomatékkal hangsúlyozza, hogy a bizonyítékokra vonatkozó értékelő tevékenység – a bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése – nem lehet alkotmányossági felülvizsgálat tárgya. A „tisztességes eljáráshoz való jog tekintetében az alkotmányossági vizsgálat csak arra korlátozódik, hogy a bizonyítási kötelezettségüknek a bíróságok eleget tettek-e, azt azonban nem vizsgálja az Alkotmánybíróság – tekintettel arra, hogy nem jár el negyedfokú bíróságként –, hogy a levont következtetések szakjogilag helyesek-e" {3216/2020. (VI. 19.) AB határozat, Indokolás [40]}. A tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét nem eredményezi az a körülmény, hogy az eljárás egyik résztvevője szerint a bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokból téves következtetést vontak le {3216/2020. (VI. 19.) AB határozat, Indokolás [42]}. Ennek értelmében alkotmányjogi panasz eljárásban nincs mód annak vizsgálatára, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e {lásd például: 3427/2020. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [12]}. „Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el" {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}.

[32] Mindezek alapján megállapítható, hogy az indítvány a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog vonatkozásában sem teljesíti az Abtv. 29. §-ában foglalt követelményeket.

[33] 3. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság – tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz nem tett eleget az Abtv. 29. §-ának, így az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is – az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2026. november 24.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Orosz Árpád Gábor s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sonnevend Pál s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró